

Mijn gezin is mijn koninkrijk

Het gevecht tussen vader en zoon

door JAN H. DE GROOT

Met zo'n titel: 'Mijn gezin is mijn koninkrijk', lig je als vader onmiddellijk overhoop. Want zo'n titel legt verplichtingen op. Onder zo'n titel behoort een artikel, een stuk publicatie, uit de intimiteit van de enkele vierkante meters, waarop je meent baas te zijn. Baas, dat wil zeggen: het ongekozen hoofd van een kleine democratie, waarin je vrouw en vier opgroeiende spruiten ook zo het een en ander te zeggen hebben.

En dat een en ander is nog al wat. Soms zoveel, dat je eigen stem verloren dreigt te gaan.

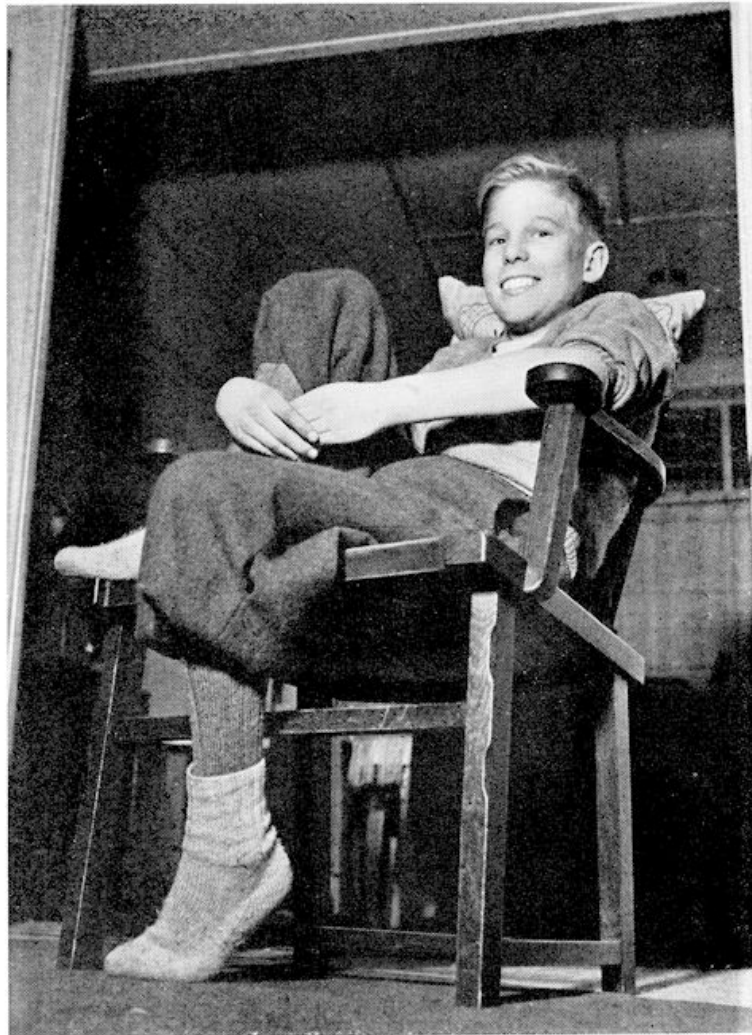
Het zou eenvoudiger zijn uit een koninkrijk te schrijven. Er is meer ruimte, je kunt afstand nemen, je kunt de zaken objectief bekijken. Zelfs als koning kan je dat. Hij kan zelfs romantiseren. De harde lijnen verdoezelen. De moeilijkheden rooskleuriger voorstellen dan ze zijn.

Maar in het huisgezin ben je onmiddellijk partner, je bent er direct bij betrokken en splinters en brokken komen subiet op je eigen hoofd neer.

Je kunt niet romantiseren, ook al is er voldoende romantiek. Je zou dadelijk de lezer aan je hals krijgen met een ironische opmerking „Gunst, is het bij jullie altijd rozengur en maneschijn en hangt aan het eind van de maand nooit eens de lamp voorover; foei, foei, een paradijselijk koninkrijk is dat huisgezin van jou!”

En dan dient de koning een beetje te blozen, voorzover het harde leven hem daar nog de kans voor gelaten heeft. In elk geval behoort hij de blik af te wenden, als hij die al niet beschaamd wil neerslaan en hij moet zich dan wel bezinnen op de eerlijkheid en de waarheidsgetrouwheid van zijn vulpen, die die machtig mooie voorstelling van zaken heeft neergeschreven.

„Zo,” zegt de oudste achttienjarige zoon, „ben jij de koning,” (hij zegt „jij” tegen de koning en dat kan bij ons; de kroonprins weet iets van de toon,

De kroonprins toen hij vijftien was

(Foto: Henk Jonker)

die de muziek maakt. Als hij kwaad is op de koning, zegt hij „u”).

„Ja, wat zeg je van die promotie?” vraag ik hem, terwijl hij de tweede mouw uit zijn jas leegschudt, want hij is net van buiten gekomen en leest over mijn schouder de titel boven het artikel mee.

„Er zijn weer heel wat klachten over de koning binnengekomen, vandaag.”

„Wat voor klachten en bij wie?”

„Bij de koningin.”

„Zo en wat voor klachten en van wie?”

„Van al je onderdanen, of heb je soms de kroonprinses niet uitgeoeterd, dat ze haar schooltas weer achter haar derrière had laten liggen, terwijl die tas van je jongste dochter bleek te zijn. En Kees vond het maar weer ongerijmd, dat je hem van de koninklijke hutspot-dis stuurde om eerst zijn handen te gaan wassen, die er na zijn balspel toch nog redelijk schoon uitzagen.”

Ik grinnik hem bemoedigend toe, zoals een koning betaamt.

„Is er nog meer, dat je verontrust? Heeft de kroonprins ook klachten?”

„Legio.”

„Aha, gooi maar op.”

Hij zet zich in postuur.

„Vanmorgen kreeg ik op m'n do...”

„Op je wat?”

„Een standje, omdat ik gisteravond te laat thuis kwam na de repetitie van ons Kerstspel; maar ik moest toch Riekje eerst naar huis brengen...”

„O, was het gisteravond Riekje.”

Het schot zit. Hij grinnikt over zijn hele gezicht, dan lacht hij op met luide ha, ha's.

„Die koning toch, ha ha.”

En dan is hij de kamer uit om zijn jas weg te brengen. Ik hoor hem de trap afbolderen, de tochtdeur van de vestibule piept tweemaal, daarna kraakt de knop van de huiskamerdeur. De kroonprins is binnen het domein van het koninkrijk teruggekeerd. Hij zal nu een sigaret opsteken en de krant openvouwen. De koningin zal hem thee brengen en dan...

Daar begint het al.

„Dat vind ik gemeen van je, ik had die krant en nou pik jij hem weg.”

Dat is de kroonprinses, die haar dagelijks gevecht om het behoud van haar rechten met haar oudste broer levert.

Ik hoor hem duidelijk antwoorden, want ons paleis is maar een gehorig geval: „kleine meisjes moeten nog geen kranten lezen.”

Dat maakt haar duvels. Het gekibbel om de krant wordt luider en ik stamp met mijn koninklijke voet op de vloer om vanuit de hoogte stilte te vorderen.

„Jongens, houd op,” hoor ik de koningin zeggen, „vader zit boven te werken en mag niet worden gestoord.”

„Juist,” denk ik, „dat is handhaving van het gezag.”

De rust keert terug.

Als ik een poosje later beneden kom, is de kroonprins verdiept in de krant.

„Heeft hij het toch gewonnen?” vraag ik me af.

„Vader,” zegt de kroonprinses, „je moet die snotjongen afleren mij altijd een klein meisje te noemen.”

„O, kinderen, hou toch op,” roept de koningin.

De kroonprins grinnikt. Hij geeft mij zelfs een knipoogje van verstandhouding.

„Ze zit ook direct op de kast,” gromt hij.

„En als jij dat dan zo goed weet, mag je van haar zwakheid geen misbruik maken,” orakel ik in koninklijke wijsheid, „je moet weten waar de grenzen zijn.”

Hij antwoordt niet, maar ik ben er niet helemaal zeker van of ik dit gevecht met mijn zoon gewonnen heb.

In Memoriam

Ze zijn gegaan, zoovelen die 'k beminde
in 't korte leven, dat ik heb geleefd —
En waar op stervensmoed ik mij bezinde,
heb telkenmaal ik voor den dood gebeefd.

En telkenmale liep de maat weer over...
en levensvreugd doorstroomde mijn gemoed —
Wéér bleef de dood voor mij een wrede rover
van all' geluk — het leven was zoo goed!

Maar nu gij zijt gegaan, die van mijn leven
de zon, de ziel, de zin, de vreugde waart —
Nú weet ik, dat de dood mij vreugde baart
en eeuwig zalig, onvergank'lijk leven!

ELISE BERENDS